

Vergaderjaar 2016–2017

25 764

Reisdocumenten

Nr. 101

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 september 2016

Vandaag is bekend geworden dat Safran S.A. voornemens is de aandelen in Safran I&S (de producent van onder meer de Nederlandse reisdocumenten, voorheen bekend als Morpho) te verkopen aan Advent Inc, een Amerikaanse onderneming. Advent beoogt een samenvoeging van Safran I&S met zijn dochteronderneming Oberthur Technologies. Oberthur is net als Safran I&S een in Frankrijk gevestigd bedrijf. Net als bij eerdere overnames van de producent van Nederlandse reisdocumenten informeer ik uw Kamer graag hierover.¹ De aandelenoverdracht heeft rehtens geen consequenties heeft voor de lopende contracten inzake de productie van Nederlandse reisdocumenten. De continuïteit van de levering is dus gewaarborgd.

Nadat Safran I&S mij eind april informeerde over een mogelijke verkoop van de aandelen, en daarbij duidelijk werd dat zich onder de geïnteresseerde marktpartijen ook ondernemingen bevonden met een Amerikaanse achtergrond, heb ik laten onderzoeken in hoeverre dat een risico oplevert voor de bescherming van de Nederlandse persoonsgegevens die Safran I&S bij de productie van reisdocumenten verwerkt.

Van belang is hierbij dat ik in 2012 in overleg met uw Kamer onderzoek heb laten doen naar de extraterritoriale werking van de USA Patriot Act. Het bleek weliswaar onwaarschijnlijk maar tegelijkertijd ook niet geheel uitgesloten, dat Safran I&S onder Amerikaanse jurisdictie valt, omdat de huidige aandeelhouder actief is op de Amerikaanse markt.² Om dat theoretische risico te beperken zijn in 2012 nadere maatregelen getroffen.³ Zo is onder andere de kring van personen beperkt die bestuurder of

¹ In 2007 werden de aandelen vervreemd aan het consortium ABN Amro en Allianz (Kamerstuk 27 044, nr. 4); In 2008 werden de aandelen vervreemd aan de huidige aandeelhouder Safran S.A. destijds nog Sagem Sécurité S.A. (Kamerstuk 28 165, nr. 86).

² Kamerstuk 31 734, nr. 8.

³ Kamerstuk 31 734, nr. 11.

commissarissen van Safran I&S mogen zijn, heeft Safran I&S een informatieplicht als deze voornemens is zelf actief te worden op de Amerikaanse markt, en moeten werknemers die belast zijn met personaliseringsactiviteiten onder het gezag blijven van Safran I&S, ook als zij werkzaam zijn voor een van de groepsmaatschappijen van Safran I&S.

De Freedom Act – sinds juni 2015 de opvolger van de Patriot Act – brengt geen wezenlijke verandering aan inzake het risico dat Amerikaanse autoriteiten de hand kunnen leggen op Nederlandse persoonsgegevens. Uit juridisch advies dat ik hierover bij de Landsadvocaat heb ingewonnen blijkt dat de voorwaarden voor het uitoefenen van rechtsmacht door de Amerikaanse rechter zijn gebaseerd op de Amerikaanse Grondwet, die onveranderd is gebleven. Wel geldt dat de Freedom Act een beperktere reikwijdte heeft dan zijn voorganger de Patriot Act. Met name is het onder de Freedom Act niet mogelijk om bulkbevragingen te doen. Met andere woorden de Amerikaanse overheid kan op grond van de Freedom Act alleen gegevens van individuen opvragen. Dat betekent dat de risico's ten opzichte van 2012 beperkter zijn.

Van belang is verder dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State recent uitspraak heeft gedaan over de vraag of er rehtens voldoende bescherming is tegen het risico dat de Amerikaanse overheid de beschikking krijgt over de bij Safran I&S aanwezige persoonsgegevens. Mede onder verwijzing naar de maatregelen uit 2012 komt de Afdeling tot het oordeel dat de vervaardiging van Nederlandse paspoorten met daarin verwerkte biometrische gegevens niet leidt tot onaanvaardbare risico's voor de beveiliging en bescherming van de digitale persoonsgegevens.⁴

De vraag die resteert, is of het risico dat de Amerikaanse autoriteiten beschikking krijgen over Nederlandse persoonsgegevens toeneemt, vanwege de aanstaande aandelenoverdracht. Ook hierover heb ik advies ingewonnen bij de Landsadvocaat. Op basis daarvan kom ik tot de conclusie dat de aandelenoverdracht op zichzelf geen invloed heeft op dat risico. Weliswaar kan het er toe leiden dat de band van Safran I&S met de Verenigde Staten nauwer wordt, maar zulks niet doorslaggevend is voor de uitkomst van de vraag of die Amerikaanse autoriteiten Nederlandse persoonsgegevens kunnen vorderen van Safran I&S. Daarvan zou pas sprake zijn indien:

- Safran I&S of door haar gecontroleerde ondernemingen zelf activiteiten in de Verenigde Staten zouden ontplooiën zodanig dat kan worden gesproken van het voortduren en systematisch onderhouden van contacten met de Verenigde Staten. Daarvan is geen sprake indien enkel de aandelen in Safran I&S worden gehouden door onderneming met een Amerikaanse achtergrond.
- aan Safran I&S gelieerde ondernemingen die activiteiten verrichten in de Verenigde Staten bezit, bewaring of controle zouden hebben over de bij Safran I&S berustende Nederlandse persoonsgegevens. De Amerikaanse achtergrond van Advent betekent nog niet dat het Amerikaans bedrijf ook bezit, bewaring of controle over de door Safran I&S berustende Nederlandse persoonsgegevens heeft.

Bovenstaande brengt mij tot de conclusie dat op een goede en proportionele wijze blijft voorzien in de bescherming van persoonsgegevens. Dat laat onverlet dat ik de ontwikkelingen nauwgezet blijf volgen en, waar

⁴ Uitspraak 201205423-3-A3 r.o. 7.14 t/m 7.18.

nodig, optreedt teneinde de bescherming van Nederlandse persoonsgegevens afdoende te verzekeren. Vanzelfsprekend houd ik uw Kamer daarvan op de hoogte.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk